

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

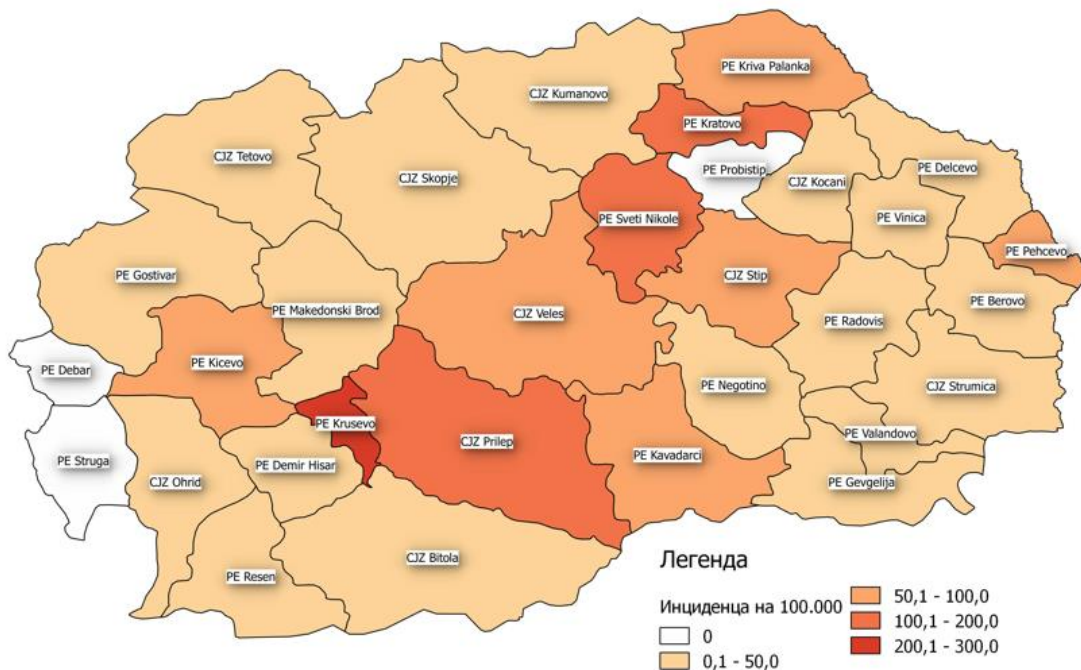
Ул. "50 Дивизија" бр.6, 1000 СКОПЈЕ

Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

ОДДЕЛ ЗА ЕПИДЕМИОЛОГИЈА НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Република Северна Македонија
во месец **февруари, 2025**

Скопје, 14.03.2025

Содржина:

ПРЕГЛЕД НА АКУТНИТЕ ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА ВО ФЕВРУАРИ, 2025	3
ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ	5
ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА	5
СОСТОЈБАТА СО КОВИД-19 ВО Р.С. МАКЕДОНИЈА	5
ЕПИДЕМИИ	5
СМРТНИ СЛУЧАИ	5
ГРИП	6
ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНИТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ	6
БОЛЕСТИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРААТ КАЈ СТРАНСКИ ДРЖАВЈАНИ	6

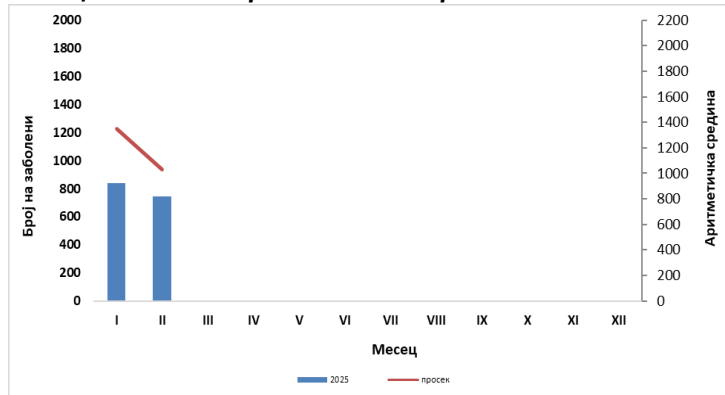
ПРЕГЛЕД НА АКУТНИТЕ ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА ВО ФЕВРУАРИ, 2025

Во текот на февруари 2025 година, во Република Северна Македонија, пријавени се вкупно 746 заболени лица од акутни заразни заболувања (без COVID-19, грип, туберкулоза, СИДА, АФП и хронични носителства на хепатит Б и Ц и ХИВ) со вкупна инциденца од 40,6 на 100.000 жители.

Во текот на месец февруари се бележи намалување на вкупниот број на заболени лица за 11,3% во однос на претходниот месец јануари 2025 (n=841). Во однос на февруари 2024, се бележи намалување за 33,8% (n=1.127), како и во однос на аритметичката средина за периодот 2015–2024, за 27,8% (n=1.033). (Графикон 1)

Во вкупниот број на заболени во 2025 година, регистрираните случаи во месец февруари учествуваат со 47,0%. Кумулативниот број на пријавените случаи во 2025 (n=1.587) е за 31,2% помал во однос на кумулативата за истиот период во 2024 година (n=2.307).

Графикон 1: Број на заболени од заразни болести по месеци во 2025 и аритметичка средина за 2015–2024

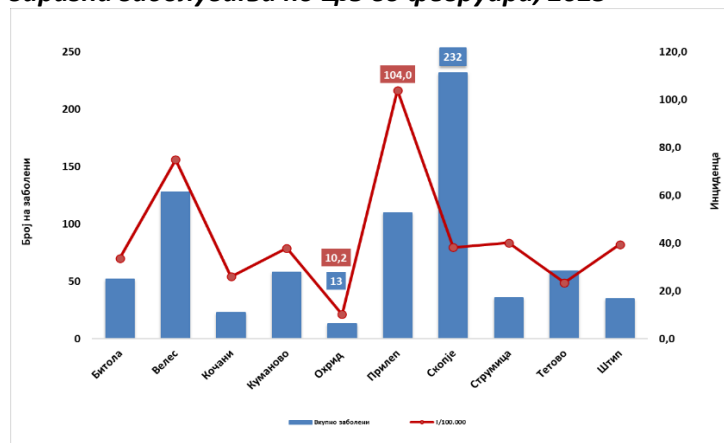
Најголем број акутни заразни заболувања на ниво на ЦЈЗ е пријавен на територија на ЦЈЗ Скопје (n=232; 31,1%), а најмал број е пријавен во ЦЈЗ Охрид (n=13; 1,7%). (Графикон 2)

Највисока инциденца на 100.000 жители на ниво на ЦЈЗ се регистрира на територијата на ЦЈЗ Прилеп (I=104,0/100.000), а најниска е инциденца во ЦЈЗ Охрид (I=10,2/100.000). (Графикон 2)

Највисока инциденца на 100.000 жители на ниво на ПЕ е регистрирана на територија на Крушево (I=202,7/100.000), Свети Николе (I=164,9/100.000) и

Кратово (I=145,8/100.000). Три ПЕ не доставија пријави за заразни болести од територијата која ја покриваат (Дебар, Струга и Пробиштип). (Табела 1 во Прилог, Картограм)

Графикон 2: Број на пријавени и инциденца од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во февруари, 2025

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во февруари учествуваат со 98,9% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат инциденца од 40,2/100.000 жители. (Табела 1)

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во февруари, 2025

Заболување	Број	I/100.000
Овчи сипаници	366	19,9
Ентероколитиси	232	12,6
Шуга	68	3,7
Инфективна мононуклеоза	22	1,2
Салмонелози	18	1,0
Скарлатина	13	0,7
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	8	0,4
Голема кашлица	4	0,2
Вирусен хепатитис Б	4	0,2
Инфекции со Хламидија	3	0,2
Вкупно	738	40,2

Првите две најчести заразни заболувања (овчи сипаници и ентероколити, n=598), учествуваат со 80,2% во вкупниот број на заболени, а со 81,0% во десетте најчесто пријавени акутни заразни заболувања во месец февруари 2025 година.

Во текот на февруари, **најчесто** регистрирано акутно заразно заболување се **овчите сипаници** со вкупно 366 пријавени лица. Тие во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 49,1%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања за овој месец учествуваат со 49,6%.

Во однос на претходниот месец јануари 2025 (n=543), се регистрира намалување на бројот на пријавени од овчи сипаници за 32,6%, додека во однос на месец февруари 2024 (n=661) се регистрира намалување за 44,6%.

Во однос на аритметичката средина (n=489) се регистрира намалување за 25,2%.

Во вкупниот број на регистрирани овчи сипаници во 2025 (n=909), пријавените случаи во февруари учествуваат со 40,3%. Во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2025 година (n=1.587), овчи сипаници учествуваат со 57,3%.

Кумулативниот број на заболени од овчи сипаници во 2025 (n=909) е за 41,9% помал во однос на кумулативата за истиот период во 2024 (n=1.564).

На второ место по број на пријавени заболени во месец февруари се **ентероколити**, со 232 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 31,1%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања за овој месец учествуваат со 31,4%.

Во однос на претходниот месец јануари 2025 (n=200), се регистрира зголемување на бројот на заболени лица од ентероколити за 16,0%, додека во однос на месец февруари 2024 (n=207) се регистрира зголемување за 12,1%.

Во однос на аритметичката средина (n=361) се регистрира намалување за 35,7%.

Во вкупниот број на регистрирани ентероколити во 2025 (n=432), пријавените случаи во февруари учествуваат со 53,7%. Во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2025 година (n=1.587), ентероколити учествуваат со 27,2%.

Кумулативниот број на пријавени ентероколити во 2025 (n=432) е зголемен за 16,8% во однос на кумулативата за истиот период во 2024 година (n=370).

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи** во февруари, најголем број (n=409) припаѓаат на **капкови заболувања** (54,8%; I=22,3/100.000) (Графикон 3). Од нив, најголем број, (n=366; 89,5%) и инциденца (I=19,9/100.000), се пријавите за овчи сипаници. Во оваа група се пријавени, 22 случаи на инфективна мононуклеоза (I=1,2/100.000), 13 случаи на скарлатина (I=0,7/100.000), 4 случаи на голема кашлица, 3 случаи на заразни заушки и еден случај на легионерска болест.

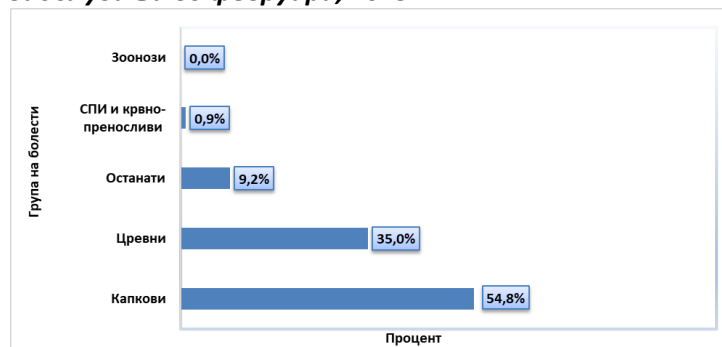
Во месец февруари, пријавени се 261 случај (35,0% од вкупниот број на пријави) на заболени од групата на **цревни заболувања** (Графикон 3), со инциденца од 14,2/100.000. Од нив, најголем број, (n=232; 88,9%) и инциденца (I=12,6/100.000) се пријавите на ентероколити. Пријавени се 18 случаи на салмонелози (I=1,0/100.000), 8 случаи на бактериски алиментарни инфекции и интоксикации (I=0,4/100.000) и по еден случај на кампилобактериоза, џардијаза и шигелоза.

Во групата на **останати акутни заразни заболувања**, во февруари се регистрирани 69 случаи (9,2%; I=3,8/100.000) (Графикон 3). Од нив 68 се случаи на шуга (98,6%; I=3,7/100.000) и еден случај на бактериски менингит.

Во групата на **сексуално и крвно преносливи инфекции** (без ХИВ/СИДА) се регистрирани 7 заболени лица (0,9%; I=0,4/100.000) (Графикон 3), и тоа пријавени се 4 случаи на вирусен Хепатитис Б и три случаи на инфекција со Хламидија (Табела 1 во Прилог).

Во групата на **зоонози**, во месец февруари не се пријавени нови случаи. (Графикон 3)

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во февруари, 2025

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на месец февруари, пријавени се два случаи потврдени на ХИВ и еден случај на СИДА, сите од машки пол, кои припаѓаат на возрастната група од 20-49 години. Регистриран е еден смртен случај од СИДА, пријавен во 2024 година. (Табела 3 во Прилог)

Согласно постоечката евиденција на пријавени случаи (заклучно со 28.02.2025), кумулативниот број на лица регистрирани со ХИВ/СИДА во Р. Северна Македонија, за периодот 1987–2023, изнесува 694, и тоа:

- 131 лица починале,
- 559 лица живеат со ХИВ/СИДА (4 лица се со непознат исход)¹.

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Во однос на вакцино-превентабилните болести, во месец февруари 2025 регистрирани се 11 случаи со инциденца од 0,6/100.000 жители. (Табела 2 во Прилог)

Регистрирани се 4 случаи на вирусен хепатитис Б кои според возраста не подлежат на имунизација согласно Календарот за задолжителна имунизација во РСМ и не се вакцинирани против овие болести. Дијагнозата е потврдена лабораториски.

Пријавени се три случаи на заразни заушки, два припаѓаат во возрастната група 10-14 години, а еден е возрастна лице над 50 годишна возраст, од Скопје (2) и Куманово (1). Еден од случаите е комплетно вакциниран согласно Календарот за имунизација, а другите два случаи се со непознат вакцинален статус. Трите случаи се клинички потврдени.

Во групата на вакцино-превентабилни болести, пријавени се и 4 случаи на голема кашлица. Подетални неделни информации, за состојбата со голема кашлица во државата, се достапни на веб-страницата на ИЈЗ - <https://www.iph.mk/>.

СОСТОЈБАТА СО КОВИД-19 ВО Р.С. МАКЕДОНИЈА

Во Р. С. Македонија во текот на месец февруари, пријавени се вкупно 7 случаи на КОВИД-19 ($I=0,4/100.000$).

Во однос на претходниот месец јануари 2025 ($n=20$), се регистрира намалување на бројот на пријавени од КОВИД-19 за 65,0%. Во однос на месец февруари 2024 ($n=49$) се регистрира намалување за 85,7%.

Од заболените во февруари 2025, најголем број ($n=4$) се пријавени од Скопје и по еден случај од Струмица, Тетово и Штип.

Во текот на месецот не е регистрирано починато лице асоцирано со КОВИД-19.

Од КОВИД-19 заболените, 3 лица се од возрастната група 0-9 години и по едно лице од возрастните групи од 20-29 години, 30-39 години, 50-59 години и над 60 години.

Во лабораториите во кои се спроведува молекуларно и антигенско тестирање за присуство на SARS-CoV-2, во текот на месец февруари, се тестирани вкупно 1.526 материјали за 15% повеќе во однос на минатиот месец ($n=1.327$).

Од почетокот на пандемијата, заклучно со 28.02.2025, пријавени се вкупно 352.092 потврдени случаи на КОВИД-19 ($I=19.169,7/100.000$) и 10.005 смртни случаи ($Mt= 544,7/100.000$; $CFR=2,8\%$).

ЕПИДЕМИИ

Во текот на месец февруари, до Институтот за јавно здравје **не е пристигната пријава за епидемија**.

СМРТНИ СЛУЧАИ

Во текот на месец февруари, **не е регистриран смртен случај од акутно заразно заболување (без КОВИД-19, грип, туберкулоза, СИДА, АФП и хронични носителства на хепатит Б и Ц и ХИВ)**.

¹ Кумулативниот број на лица регистрирани со ХИВ/СИДА во РСМ се коригирани согласно евиденцијата и во соработка со

Клиниката за инфективни болести и фебрилни состојби - Скопје

ГРИП

Согласно извештајот на ERVISS (<https://erviss.org/>), активноста на грипот е покачена над основните нивоа во 27 од 31 земја и области на Европскиот регион на СЗО. Иако има варијации во различни земји, на регионално ниво, позитивноста и бројот на случаи на грип остануваат високи. Бројот на болничките приеми асоцирани со грип се намалува на регионално ниво. Од 40/2024 недела, Influenza A(H1)pdm09 е доминантен подтип во регионот. Позитивноста на RSV останува умерена после пикот достигнат во декември. Активноста на SARS-CoV-2 останува ниска на регионално ниво, со одредени варијации на ниво на земји.

Во текот на февруари, на групни пријави за грип во РСМ, пријавени се вкупно 11.210 заболени лица ($I=610,3/100.000$). Од нив најголем број на заболени се регистрирани во ЦЈЗ Скопје ($n=2.443$), а највисока инциденца е регистрирана во ПЕ Кратово ($I=2.518,2/100.000$).

Во текот на февруари, пријавени се три смртни случаи асоцирани со грип. Се работи за лица на возраст над 65 години, од Скопје (2) и Штип (1). Кај починатите лица е утврдено присуство на коморбидитети и ниту едно од нив не било вакцинирано со вакцина против сезонски грип.

Од почетокот на сезоната 2024/25, во Р.С. Македонија, заклучно со 9-та недела 2025, пријавени се вкупно 19.944 случаи ($I=1.085,9/100.000$) на грип/заболувања кои личат на грип. Од нив, најголем број на заболени ($n=4.838$) се регистрирани на територија на ЦЈЗ Скопје, додека највисока кумулативна инциденца ($4.811,1/100.000$) е регистрирана на територијата на ПЕ Кратово.

Во однос на дистрибуцијата на заболениите по возрастни групи, најголем број на заболени се пријавени во возрастната група која опфаќа најголем дел од населението (од 15-64 години) - 11.243 случаи (56,4%), а највисока инциденца ($2.553,8/100.000$) се регистрира кај децата на возраст од 0-4 години ($n=2.465$).

Во Вирусолошката лабораторија на ИЈЗ, од почетокот на сезоната, пристигнати се 879 материјали од здравствени установи од рутинскиот ($n=486$) и сентинел надзорот ($n=393$). Во нив,

детектирани се 238 позитивни случаи на грип, 10 позитивни случаи на SARS-CoV-2 и 70 позитивни случаи на респираторен синцицијален вирус (RSV). Во однос на вирусот на грип, доминира тип А со 65,5% застапеност во испитуваните примероци, со 66,7% присуство на Influenza A(H3) субтипот. Во однос на респираторниот синцицијален вирус (RSV), доминира RSV-A со 70% застапеност во испитуваните примероци.

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНИТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во текот на февруари, 2025 година во ИЈЗ се пристигнати 2.129 Пријави за изолиран-доказан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици (Табела 4 во прилог).

Пријави се добиени од микробиолошките лаборатории од териториите на девет ЦЈЗ/ПЕ. Најголем број пристигнати пријави се од лабораториите кои се наоѓаат на територијата на ЦЈЗ Скопје ($n=1.273$; 59,8%) и ЦЈЗ Куманово ($n=312$; 14,7%). (Табела 4 во Прилог).

Најчесто пријавувани причинители во месец февруари се: *Influenza A* (580; 27,2%), *Influenza B* (335; 15,7%) и *RSV* ($n=302$; 14,2%).

Во однос на пријавите за резистенција на антибиотици, резистенција е добиена само за *MRSA*.

Во однос на лабораториите кои пријавуваат резистенција, пријавите се од микробиолошките лаборатории на територијата на ЦЈЗ Битола, ЦЈЗ Скопје, ЦЈЗ Куманово, ЦЈЗ Струмица, ЦЈЗ Прилеп, ЦЈЗ Штип и ЦЈЗ Тетово.

БОЛЕСТИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРААТ КАЈ СТРАНСКИ ДРЖАВЈАНИ

Во текот на месец февруари, **пристигнати се две пријави** за заразно заболување, од една акутен менингоенцефалитис и една за ротавирусен ентерит кај странски државјани од Косово кои престојувале во Република Северна Македонија.

**Оддел за епидемиологија на заразни заболувања
Институт за јавно здравје на РСМ**